

NOPEA ARVIO JA MATALAN KYNNYKSEN
PALVELUT SAAVUTETTAVUUDEN VARMISTAJINA

16.2.2022

Timo Salmisaari
Senior Consultant
LL, Psykiatrian el, Psykoterapeutti
CGI Suomi Oy

Timo Salmisaari

Yhteiskunnallisen toiminnan sekatyömies

- Psykiatri, Psykoterapeutti YET ja ET
- Psykiatrinen anamneesi
 - Lastenpsykiatrian poliklinikka ja osasto, Tyks, EKKS
 - Nuorisopsykiatrinen poliklinikka ja osasto, Rauhan sairaala, Kellokosken sairaala, TYKS ja EKKS.
 - Psykiatriset osastot (6 eri sairaalaa): Akuutti-, pitkäaikais-, yleissairaala-, psykogeriatriset vastaanotto- ja pitkäaikaissosastot, Nikelin sairaala, Kellokosken sairaala, Rauhan sairaala, EKKS, Tyks: Psykiatrian klinikan osastot, yleissairaalapsykiatrinen osasto ja pkl, Kupittaa sairaala, Vankimielisairaala
 - 2 yliopistollisen keskussairaalan yleissairaalapsykiatriset poliklinikat ja osastot (Tyks ja Tays)
 - 8 eri paikkakunnan perustason psykiatrinen avohoito (mielenterveystoimisto); Salo, Somero, Turku, Imatra, Joutseno, Lappeenranta, Parikkala ja Simpele.
 - Päihdehuollon avo- ja laitospalvelut: Lappeenrannan päihdekliniikka ja päihdekuntoutusosasto
- **Eksoten tulosaluejohtaja 2009 – 2007: Mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä aikuissosiaalityö**

Asiantuntijatehtäviä:

- Kelan mielenterveyskuntoutuksen asiantuntijatyöryhmä 1999 ->
- **Stm:n sote-palvelutuotannon kehittämisen valmisteluryhmä 2016 -2019**
- **Stm:n mielenterveysstrategian asiantuntijaryhmä 2018 ->**

Muuta:

- Psykoterapiatyöskentelyä 25 v.
- Kelan asiantuntijalääkäri 19 v.
- Työnohjaaja ja konsultti: Srk:n perheneuvonta 25 v, maahanmuutto-organisaatiot yli 10 v, erilaiset sote-organisaatiot, eri ministeriöt, paperiteollisuus, olympiakomitea ym.
- **Soten digitalisoinnin kehitystyö 4 v.**
- Muutosjohtamisen kouluttaja
- Kuntapoliitikko, **uusi aluevaltuutettu**

MATALA KYNNYS historiaa

AIKUISTEN PSYKOSOSIAALISTEN PALVELUJEN
PALVELUJÄRJESTELMÄN
TULEE PALVELLA JOKAISTA

KÄYTTÄJÄT EIVÄT OLE MIKÄÄN ERILLINEN IHMINEN

**SE ON MEITÄ KAIKKIA
TERVETU!**

Timo Salmisaari, Finsote

... TOISINPÄIN:

Ketkä eivät saa tulla?

**Miten, miksi ja millä kriteereillä tämä
tehdään?**

Timo Salmisaari, Finsote Consulting

1. **PALVELUJEN JA TOIMENPITEIDEN
SAATAVUUS JA OIKEA-AIKAISUUS**
2. **KATUJEN TODELLISUUDEN TUOMINEN
PALVELUJÄRJESTELMÄÄN**
3. **MOTIVAATION HYÖDYNTÄMINEN
(MOMENTUM-AJATTELU)**
4. **ENNALTAEHKÄISYN AJOITUS**

MITÄ MATALA KYNNYS EI OLE?

Kynnteellinen kynnyks

Sileä kynnyks

Rakokynnyks

T-lista

WC-kynnyks

Päätelista

Ajanvaraukseton jonkin ajankohdan poliklinikka

Tietty paikka tai pelkkä yksikkö

Yhden paikan toimintalogiikka

Yksittäisten työntekijöiden tehtäväkuva

Hanke tai toive

Katteeton palvelulupaus

MATALAN KYNNYKSEN TOIMINTA

"TODELLINEN INTEGRAATIO TAPAHTUU ALHAALTA KÄSIN"

1. TOIMINTAKULTTUURIN NÄKÖKULMA

- Tämä savotta on yhteinen

2. PALVELUVALIKON NÄKÖKULMA

- Kattavat, täydentyvät, joustavat ja mukautuvat palvelut

3. TOIMINTAYMPÄRISTÖN NÄKÖKULMA

- Katujen todellisuuden tuominen palvelujärjestelmään, Mitä graffitit kertovat?

4. ENNALTAEHKÄISYN NÄKÖKULMA

- Varhainen puuttuminen ja omasta hyvinvoinnista kiinnostumisesta palkitseminen

5. RESURSSIEN SÄÄSTÖN NÄKÖKULMA

- Erikoissairaanhoidon ja professioiden ydintoiminnan tuki ja optimointi

6. NÄKYVYYDEN JA TIEDOTTAMISEN NÄKÖKULMA

- Asiakasohjautuvuus ja palvelujen saatavuuden kokemus

7. PROSESSIEN HALLINNAN NÄKÖKULMA

- Kokonaisuuden hallinta, vuotojen väheneminen ja pudokkaiden kiinnittäminen

8. TOIMEENPANON NÄKÖKULMA

- Palvelulupaus ja sen lunastaminen - Toimiiko järjestelmä oikeasti ...

NO ENTÄ SITTEN?

ASIAKASLÄHTÖINEN PALVELUJÄRJESTELMÄ PORKKANANA

...TARPEITA JA HALUJA ON MONENLAISIA...

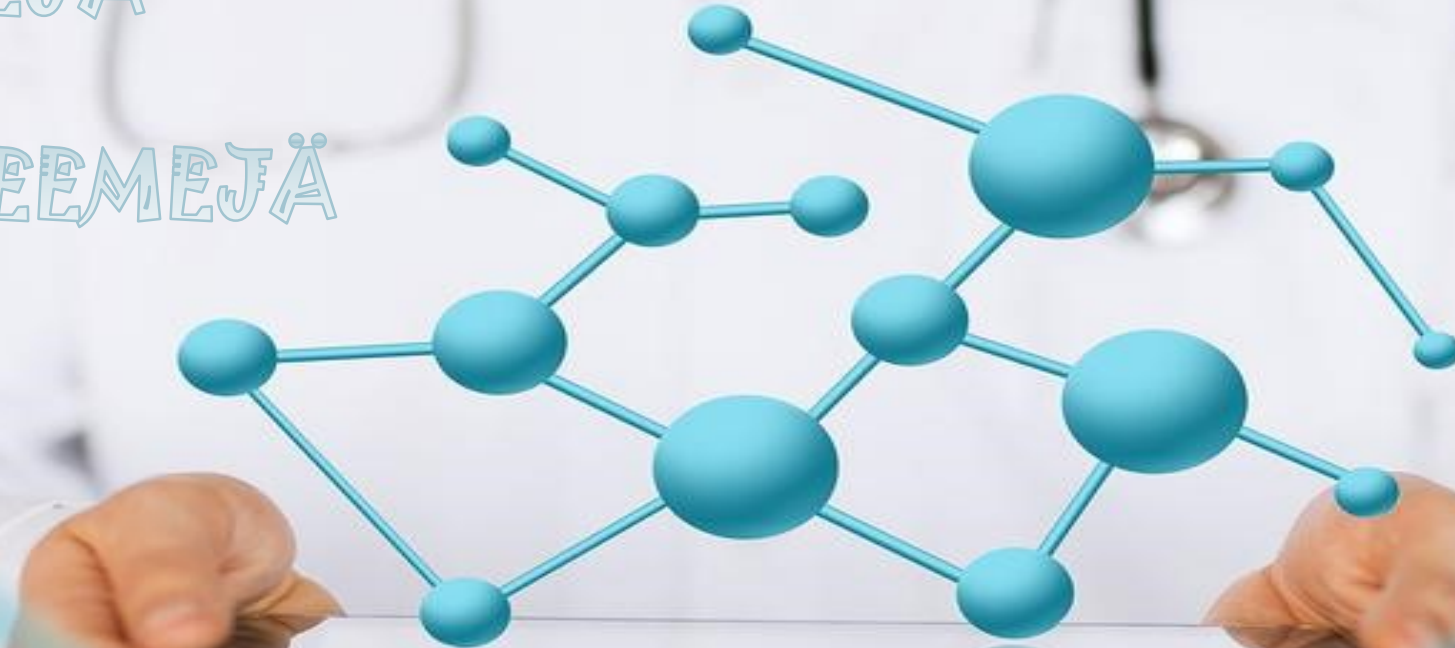

SUBJEKTIIVISET PALVELUTARPEET, ASIAKKUUKSIEN HALLINTA JA PALVELUJEN SAATAVUUS (Ecoworks™)

TEEMA, TASO 1	TASO 2
Terveys	Jatkuvat palvelut, episodiat palvelut, varalla olo, ennaltaehkäisy
Mielenterveys ja päihteet	Matalan kynnyksen palvelut, mielenterveys, päihde, kuntoutus, työllisyys, osallisuus
Työllisyys ja työkyky	Työkyvyttömyys, työrajoitteisuus, työmarkkinakyvyttömyys, viranomaistyökyvyttömyys, pitkäaikaistyöttömyys. Työttömyys
Asuminen	Välitön tarve, asumisen valmiuksien puute, erityistarpeet, velkarästit, perhesyyt, henkilökohtaiset syyt
Talous	Peruskartoitus, talousneuvonnan tarve, velkaneuvonnan tarve, asioiden hoidon tuki
Perhe ja ihmissuhteet	Psykoedukaatio, perhetapaamiset, elinympäristöön tehtävä työ, arjen tuen tarve, verkostotyöskentely, vertaistuki, viranomaistoimien tarve, muut toimet
Opiskelu ja koulutus	Valmistunut, kesken, keskeytynyt, suunnitelma, toive, muu
Elämänhallinnan valmiudet ja kansalaistaidot	Sopeutuminen, itsenäistymisen ongelmat, riippuvuus, elämäntavat, kulturealiset tekijät
Sosiaaliset taidot ja valmiudet	Suhde itseen, suhde muihin, persoonallisuus, erityisominaisuudet, yleiskapasiteetti, kulturealiset tekijät
Muiden sote- palvelutarpeiden prosessit	Yksilön tarpeet, erityisryhmät, monialaisten palvelujen tarve, puuttuvat palvelut, palvelujärjestelmän rajoitteet, ajan ilmiöt
Vuorovaikutuksen ongelmat	Riidat, kohtaamattomuus, yhteyden vähäisyys
Erokysymykset	Päätöksen teko, jatkamisen apu, vuoropuhelun edistäminen, elämä eron jälkeen, vanhemmuuden ratkaisut, lasten edut, sosiaalinen verkosto, oma hyvinvointi
Psykososiaaliset taidot	Jaksamattomuus, riippuvuusongelmat, itsetuhoisuus
Uskottomuus	Epäluuloisuus, luottamus, subjektiiviset merkitykset, vahingot, luurangot kaapissa
Seksuaaliset ongelmat	Eroitiikan puute, kohtaamattomuus, tarpeiden ja odotusten erilaisuus, toiminnalliset häiriöt, suorituskeskeisyys, uskottomuus, itsetuntotekijät ym.
Ihmissuhdeongelmat	Ei halua tai saa tavata lastenlasta, riippuvuus, ero- ja uusperheiden haasteet, etäsuhteet, sukuriidat, jaettu vanhemmuus, eriarvoisuus
Uskonnolliset kysymykset	Uskonnollis-filosofiset teemat, elämäkatsomus, eksistentiaaliset teemat, henkilökohtaiset pohdinnat, opillinen liberaalius, kirkolliset toimitukset ym.
Yllättävät kriisit	Onnettomuudet, sairaudet, katastrofit, kuolema, työttömyys tai sen uhka, taloudelliset vaikeudet, läheisen itsemurha
Elämänvaihekriisit	Lapsiperheen vaiheet, lapsettomuus, seurustelu, parisuhteen solmiminen, ikääntymisen kysymykset, eläkkeelle jääminen, kuolema
Väkivalta	Fyysinen väkivalta, henkinen väkivalta, seksuaalinen väkivalta, taloudellinen alistaminen, lapsiin kohdistuva väkivalta, aiemmin koettu väkivalta

MITÄ TARVITAAN:
PROSESSEJA

ja
EKOSYSTEEMEJÄ

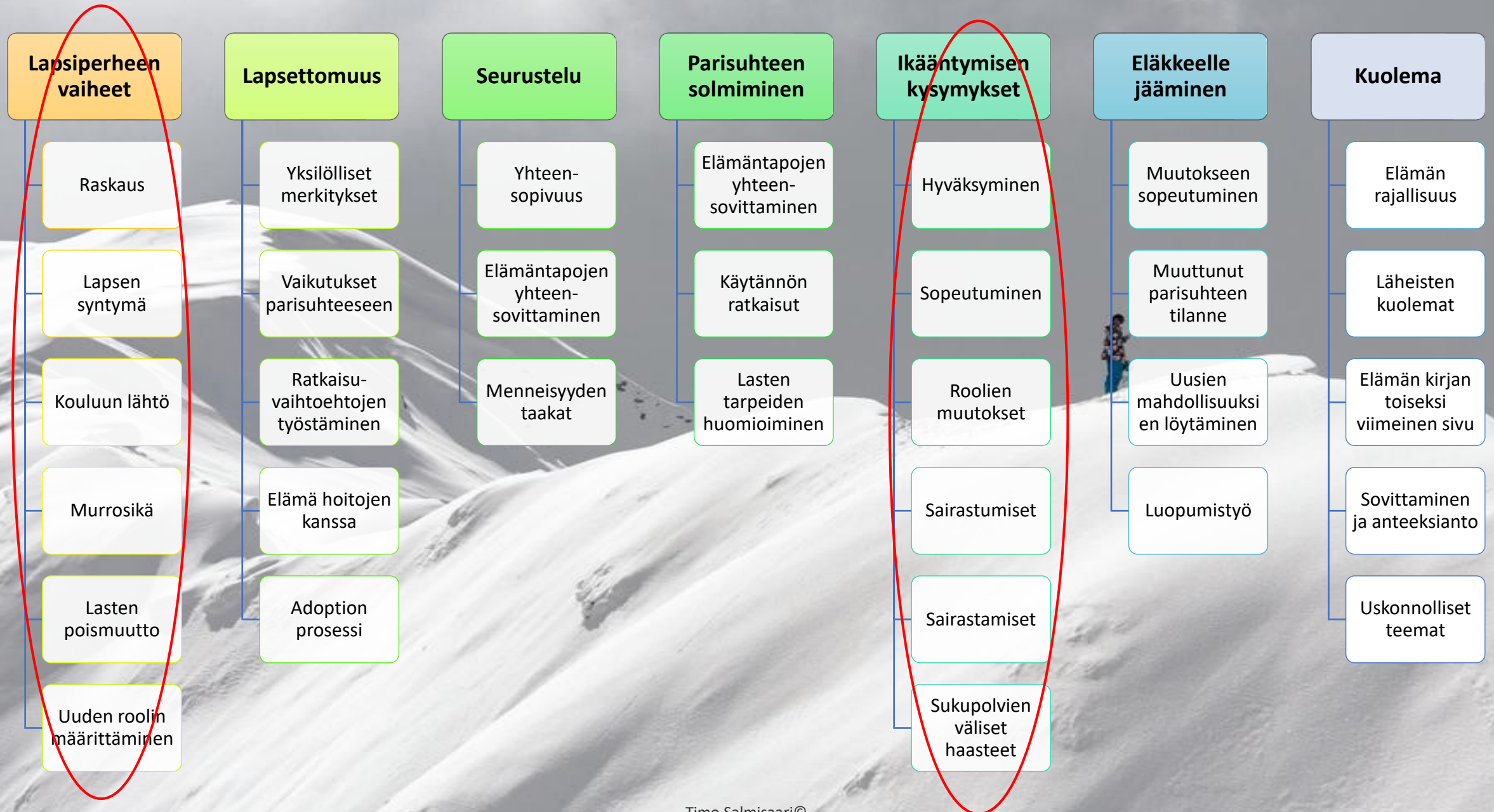

OSALLISUUS: Perhe ja ihmissuhteet

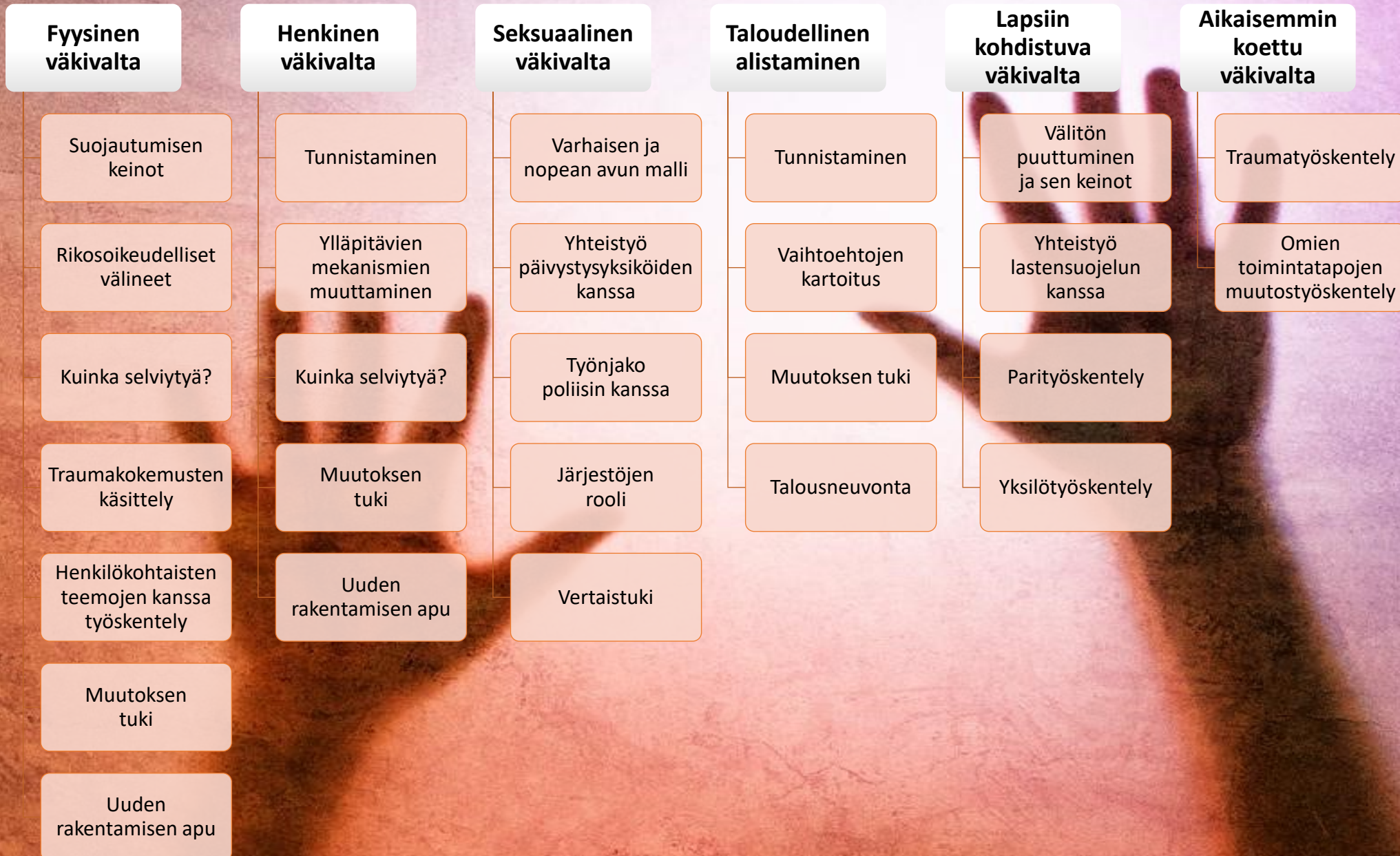
PALVELUTARVE

INTERVENTION TARVE/ KOHDE	PSYKO- EDUKAATIO	PERHE- TAPAAMISET	ELINympÄRISTÖÖN TEHTÄVÄ TYÖ	ARJEN TUEN TARVE	VERKOSTO- TYÖSKENTELYN TARVE	VERTAISTUEN TARVE	VIRANOMAI- TOIMIEN TARVE	MUUT TOIMET
PUOLISO	Asiakas- suhde	Asiakassuhde/ Perhetiimi	Asiakassuhde/ Perhetiimi	Elinympäristöön tehtävä työ	Asiakassuhde/ Perhetiimi	Klubitalo Järjestöt	Asiakassuhde	Asiakassuhde/ Perhetiimi
PERHE	Asiakas- suhde	Perhetiimi	Asiakas- suhde	Elinympäristöön tehtävä työ Perhekeskus	Asiakassuhde Perhekeskus	Klubitalo Järjestöt	Asiakassuhde, Perhekeskus	Asiakassuhde/ Perhetiimi
MUUT OMAISET	Asiakas- suhde	x	Elinympäristöön tehtävä työ Perhekeskus	Elinympäristöön tehtävä työ Perhekeskus	Asiakassuhde/ Perhetiimi	Klubitalo Järjestöt	Asiakassuhde Perhekeskus	Tapaus- kohtaisuus
TYÖYHTEISÖN EDUSTAJAT	Asiakassuhde Työterveys- huolto	Asiakassuhde Työterveys- huolto	Työterveyshuolto	Asiakassuhde Työterveyshuolto	Asiakassuhde Työterveyshuolto	Asiakassuhde Työterveyshuolto Järjestöt	Työterveyshuolto	Asiakassuhde Työterveyshuolto Järjestöt
MUU VERKOSTO	Asiakas- suhde	Asiakassuhde	Asiakas- suhde Elinympäristöön tehtävä työ	Asiakassuhde	Asiakassuhde/ Perhetiimi	Klubitalo Järjestöt	Asiakassuhde Viranomaisten edustajat	Asiakassuhde/ Perhetiimi
MUUT VIRANOMAISET	Asiakassuhde Viranomaisten edustajat	Asiakassuhde, Viranomaisten edustajat	Asiakas- suhde Viranomaisten edustajat	Asiakassuhde Viranomaisten edustajat	Asiakassuhde Viranomaisten edustajat	Viranomaisten edustajat Järjestöt	Asiakassuhde Viranomaisten edustajat	Tapaus- kohtaisuus

ELÄMÄNVAIHEISIIN LIITTYVÄT KRIISIT

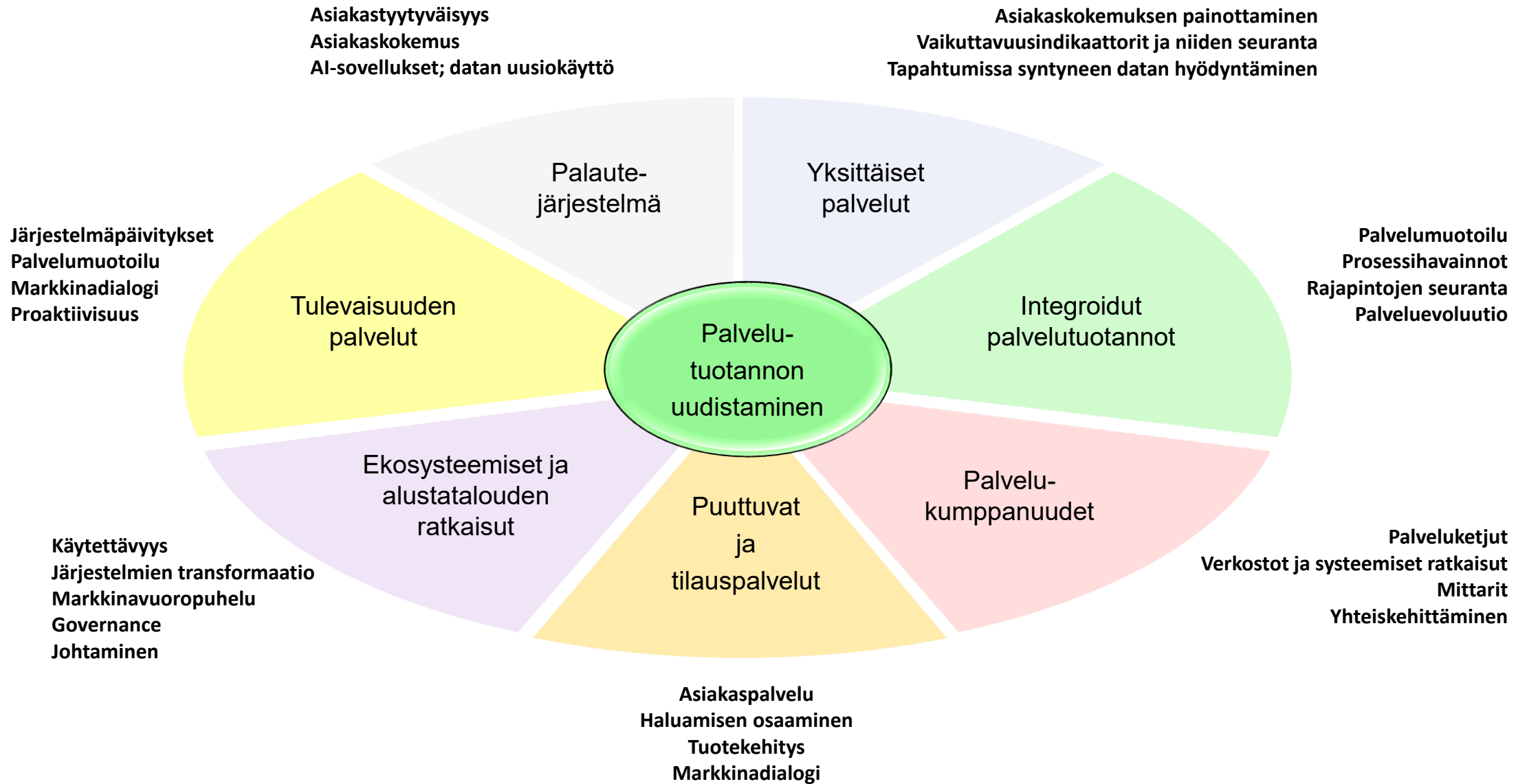
FYYSINEN JA HENKINEN VÄKIVALTA

MONENLAISIA RAKENTEITA

MITÄ ON MATALAN KYNNYKSEN TAKANA – Uusia rakenteita ja integraation integraatiota

A close-up photograph of a rusty metal chain against a rusted metal background. The chain is made of thick, dark brown links that are heavily corroded. The background is a textured surface of orange-brown rust. The lighting is warm, highlighting the textures of the rust and the metallic sheen of the chain links.

MATALA KYNNYS ON MYÖS HUOLENPIDON
KETJUN KIINNITYSKOHTA

MATALA KYNNYS KÄYTÄVÄNÄ TULEVAISUUTEEN: SISÄLTÖJÄ JA TÄRKEITÄ SIGNAALEJA

- LAAJENNETTujen sosiaalipalvelujen tarve ja rooli !!!
- SISÄLLÖT JA PROSESSIT – POIKITTAIN, YHTEISESTI JA YHDESSÄ
- HARMAAT ALUEET JA NE KATTAVAT PALVELUT (SO, TE, TY)
- TULEVAISUUDEN PALVELUT – NE TEHDÄÄN TÄNÄÄN!
- TULEVAISUUDEN TODELLISUUDEN OIKEA AAVISTAMINEN

KUINKA TIETÄÄ SELLAISTA, MITÄ EI OLE TIEDÄ?

LÖYTÄÄ SELLAISTA, MITÄ EI OLE HAVAITSE?

– JA KUINKA SAADA NÄMÄ OHJAAMAAN TOIMINTAA -?

->TOIMINTA OHJAA ITSEÄÄN?

KEHITYS KULKEE – ON KUITENKIN ASIOITA, JOTKA PYSYVÄT

KUMMAKIVI:

Iso siirtolohkare, jonka koko on noin 7 m x 4 m x 5 m. Sen painoksi arvioidaan noin 500 tonnia.

Siirtolohkare on joskus jääkauden lopussa makoillut jääjärven rannassa ja jäänyt erikoiseen paikkaan kallion laelle.

Kosketuspinta-ala kallioon on vain noin 0,5 neliometriä.

Kiven päällä kasvaa 15 m korkea kolmilatvainen mänty.